СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 125. Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 1. червня 1931. VOL. XXXIX. No. 125. Jersey City, N. J., Monday, June 1, 1931. THREE CENTS.

БУДЖЕТОВИЙ ДЕФІЦИТ ПЕРЕХОДИТЬ БІЛІОН ДОЛЯРІВ

ВАШИНҐТОН. — Департамент скарбу подає, що федеральний дефіцит виносить тепер уже понад білiон долярів. Разом з тим урядові кола потішаються, що бизнес поліпшається. Вони кажуть, що зворот до ліпшого наступає звичайно в часі жнив. Так було, приміром, підчас фінансового переполоху в 1873 р.

Дефіцит виносив з днем 26 травня $1,000,792,430.

КЛАЙН БОРОНИТЬ ТАРИФУ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Джуліюс Клайн, заступник секретаря торговлі, виголосив на обіді „Експорт Менаджерс Клоб оф Ню Йорк" промову, в якій взяв в оборону високу американську тарифу. Він каже, що навіть найбільші вороги тарифи не можуть доказати, що американський експорт змалів наслідком нової тарифи. Бо статистика виказує, що Злучені Держави вивозять тепер тільки малощо менше товарів, ніж вивозили їх підчас економічної депресії в 1921 році.

Клайн говорив з кпинами про тих, що радять знижувати тарифу, щоби допомогти конкурентам, котрі тепер у важкім положенню. Такі проєктодавці, каже Клайн, заслугують на „великий ордер жовтої стяжки".

АРҐЕНТИНА ВІДПЛАТИТЬСЯ ВИСОКИМ МИТОМ.

НЮ ЙОРК. — Сеньор Дон Мануель Е. Мальбран, арґентинський амбасадор до Злучених Держав, заявив, що Арґентина буде змушена вкоротці піднести свої мита на ввіз товарів зі Злучених Держав. Він каже, що це не буде ніякою реакційною політикою, але відплатою за високу американську тарифу. Ніхто інший, а тільки Злучені Держави, каже Мальбран, навчили Арґентину штуки відмежовання себе високими цловими мурами.

Мальбран підчеркнув далі, що Зл. Держави відносяться до Арґентини під цловим оглядом далеко гірше від Великої Британії. Він подає далі, що, приміром, піднесено тепер знову мито на насіння льну, хоч Злучені Держави продукують його тепер менше, ніж продукували в 1921 р.

КЕМЕРЕР ПОБОЮЄТЬСЯ ЗАКОЛОТУ В ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Едвин Кемерер, фінансовий знавець і професор Принстонського університету, повернувши з Полудневої Америки, подає, що там може прийти в короткім часі до нових заворушень і переворотів. Він каже, що економічна скрута доводить до того, що радикальні й большевицькі елементи беруть верх у всіх державах Полудневої Америки. Радить прийти тим краям з фінансовою допомогою.

Причина цього лиха полягає в тім, що тепер є повно людей без роботи. Коли в Злучених Державах було добре, то Полуднева Америка діставала звідси повно грошей на ріжні публичні розбудови. Грішми розкидувано. Праці було доволі. Робітники були в багатьох випадках навіть дуже добре платні. А тепер це все устало. Злучені держави самі в клопотах. Грошей нема. Будови припинилися. Звідси і незадоволення.

ЕДИСОН ДОПОМАГАЄ ШИКАҐОВИ.

ШИКАҐО. — Міська каса далі не має чим оплачувати урядовців. На разі вибавила її з клопоту „Комонвелт Едисон Компані", котра дала їй $2,000,000, щоби виплатити припадаючі за біжучий тиждень платні.

НЕПОРОЗУМІННЯ ЧЕРЕЗ ЦИРК.

ЮБУРІПОРТ (Месечусетс). — До міста приїхав цирк, а мейор дав приказ поліції, щоби не пускала дітей до школи, бо в місті є кльовни і слони й на них треба дітям глядіти. Мейор каже, що це вже такий звичай у місті.

Та шкільний суперінтендент з тим не погоджується. Він каже, що його цирк не обходить, а діти мають бути в школі. Мейор поставив полісменів коло шкіл, щоби не пускали дітей.

УСУВАЮТЬ ЖІНКУ СУДДЮ.

НЮ ЙОРК. — Маґістратський суддя, Миссис Джан гортенз Норис, буде мусіла уступити. Закидують їй, що вона не надається до виповнювання судейського обовязку, бо допустилася надужить, судила дуже гостро, а в Жіночім суді дуже маду звертала увагу на оборону обжалованих.

НАЗВАВ ПСА „КАЛВИН КУЛИДЖ".

ШИКАҐО. — Джордж Ірвін назвав свого пса „Калвин Кулидж". Питали його, чому він дав псови таке імя, а він відповів, що пес є дуже інтеліґентний, любить діти, а як його визивають, то він не спішиться бігти. Це останне подав Ірвін у такій формі, яка нагадувала відповідь Кулиджа, коли він заявив, що не думає знову кандидувати на президента.

ТРЕБА ЖДАТИ АЖ ДО 1945 РОКУ!

НЮ ЙОРК. — Економіст Джеймс Метюс каже, що аж у 1945 році матимемо щодо добробуту такі часи, які були в 1918 році.

В ПЕРСІЇ ВСІ МУСЯТЬ ЖЕНИТИСЬ.

Анґлійська преса пише, що перський уряд наложив на всіх кавалерів від 26-го року життя такий великий податок, що всі мимохіть мусять женитись. Мущина нежонатий до 26 літ платить на нашу валюту понад 10 долярів податку, а цей податок що року зростає так, що 35-літній кавалер волить мати найгіршу жінку, ніж платити податки.

СМЕРТЬ ПРИЯТЕЛЯ ФРАНЦ ЙОСИФА І.

В Ґінсі на Мадярщині помер ґраф Томас Ердеді, один з найближчих приятелів і дорадників цісаря Франц Йосифа І. Він підтримував на дусі цісаря в найтяжчих хвилинах життя, коли траґічно згинула цісарева і син Рудольф. Грав також поважну ролю в закулісовій дипльоматії. Після революції жив у своїх добрах на Мадярщині. Свого часу голосною була справа його женячки: Як ґраф і дорадник цісаря він оженився з дочкою сторожа своєї палати і за це родина вирекласвь його.

ШТУЧНЕ БОЖЕВІЛЛЯ.

Здоровому лікареви може булоб лекше лікувати божевільного, якби він розумів його психічний стан, настрої і ріжниці між нормальним реаґуванням на явища і ненормальним. І ось, щоби могти вглянути в душу божевільного, лікарі винайшли спосіб штучно фабрикувати варіятів: Лікарі знайшли в Мексику рослину „Мескалін", якої сок має такі власности, що викликає в людини в мозку хвилеві зміни такого роду, як постійні зміни в мозку божевільних. Нормальна людина, заживши „Мескалін", хоч і є час до часу свідома і може оповідати свої настрої, то загально вона поводиться як варіят: всі слухові і зорові вражіння зливаються в неї в якусь дивну єдність, тони і барви творять щось однородне. За пару годин зажитий сок рослини перестає ділати, людина стає нормальною і починає оповідати лікарям, що діється в душі „варіята".

НОВИЙ ТВІР РЕМАРКА.

Друга повість голосного автора „На заході нічого нового" п. з. „Поворотний шлях" вийшла 30 квітня в берлінськім видавництві (Пропилеен Ферляг) у 100,000 примірників накладу. Рівночасно „Поворотний шлях" Ремарка появився в численних перекладах.

ЗБОЖЕВОЛІЛА В КОСТЕЛІ.

В костелі в Парижі підчас тихого богослуження нагло одна жінка почала співати та кричати голосно. Жінку вивели силою на двір і виявилося, що це 60-літня Еспанка, яка нагло збожеволіла.

МАВ 30 НАРЕЧЕНИХ.

В дорозі до південної Америки арештовано в кораблі віденського кавалера Осипа Фірмаєра, який обдурив у Відні 30 дівчат, обіцював їм оженитись, заручувався і на рахунок майбутнього приданого вимантував у „наречених" гроші. В одної дівчини він виманив 13,000 шілінґів, у другої 3,000 і т. д.

ЦІКАВІ СПОСОБИ ЗАРОБІТКІВ.

Недавно оголосив інститут „фізіольоґії праці" в Дортмунді цікавий конкурс. Пошукував чоловіка, який за відповідною нагородою мав вживати 14 літрів пива денно на те, щоби специялісти інституту могли на ньому простежувати вплив напитку, особливо під оглядом перетомлення орґанізму. Зголосилося кількасот кандидатів обняти ту незвичайну „посаду"... Такий дивний „фах" не є чимось незвичайним. Париж мав раз теж особливість заробітку. Податковий паризький уряд заанґажував чоловіка, що вмів прегарно наслідувати виття і гавкання псів. Цей добродій ходив у товаристві урядовця скарбового уряду по ріжних домах, в яких скарбовий уряд підозрівав, що є пси ще не оподатковані, або не зареєстровані. Там на подвірях відбувалося вступне песяче сольо цього добродія, на яке відзивалися з усіх боків дійсні песячі голоси. Тоді приступав скарбовик до урядування.

РОСІЙСЬКА ПРЕЕСА ПРО ШЕВЧЕНКА.

З нагоди 79-літніх роковин найбільшого українського поета якийсь „Пустинник" містить у російськім еміґрантськім часописі „За Свободу" більшу статтю про Шевченка. В статті поданий життєпис нашого ґенія та зясоване його значіння і вплив на розвиток українського руху. При кінці цієї статті Пустинника читаємо ось що: „Я знав одного старушка, який був приятелем Шевченка. Цей старушок розказував, що Шевченко ніколи не оминув жебрака, не давши йому милостині. Раз цей старушок спитав Шевченка: „Чому ти даєш гроші тим усім жебракам? Таж між ними є пяниці і нероби!" Шевченко відповів: „Раз ішов я мостом і до мене приступив жебрак та просив милостині. Я мав мало грошей, спішився, а крім того цей жебрак здавався мені здоровим неробою, який може зараз пропє мої гроші; і я минув його, не давши йому милостині. За хвилину чую крик: цей жебрак з нужди скочив з моста в воду і втопився в Неві. Я думав, що він пяничка, а він, видно, був у такій нужді, що коли я відмовив йому милостині, він остаточно рішився покинути світ. І ось від тоді я рішив давати милостиню всім жебракам, які мене просять. Всі ми діти одного вітця, Бога, хай Бог розсудить, кому я дав слушно, а хто обдурив мене".

ВБИТИЙ ГРОМОМ.

В Лосячі (пов. Борщів) підчас бурі грім убив на фільварочнім полі Льва Хахловського.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПУБЛІЦИСТ ПРО УКРАЇНУ.

Французький публіцист Павло Луї, бувший комуніст, а тепер поміркований демократ, видав книжку, яка зветься „Політичне обличча світа". В цьому творі автор вказує на небезпеку нової війни і між іншим згадує про українську справу. Він пише: „Чи це не парадокс, що та сама Польща, яка пацифікує Українців у себе, укладає якісь пляни визволення України на Сході?"

САМОВБИВСТВА В НІМЕЧЧИНІ.

Статистика виказує, що в 1928 р. в Німеччині добровільно покинуло цей світ 16,036 осіб, себто що дня пересічно гине самовбивчою смертю 44 особи. Між самовбивниками було 4,797 жінок.

ПОЖЕЖА У ПРОГУЛЬКОВІМ ПОЇЗДІ.

У прогульковім поїзді, що їхав з Олександрії до Каїра, запалилася вісь, наслідком чого повстала пожежа. Полумя охопило ваґони. Подорожні душились або вискакували підчас руху вікнами. Здовж залізничого шляху знайшли згорілі на вуголь тіла, або ранених в аґонії. Коли машиніст вкінці зупинив поїзд, виявилося, що пожежу вгасити годі, тому відчепили три горіючі ваґони. Здогадуються, що вбитих є 60 подорожніх. Це самі туземці, а лиш одна Французка.

ЗА ЗЕМЛЮ.

В Підкамени (пов. Броди) 61-літній селянин Гікман убив 36-літнього Михайла Чернявського. Завдав йому 17 ран. Причина: спір за землю. — В Путятинцях (Рогатин) Стах Косак поранив з кріса Антона Рудого. І тут причиною спір за землю.

КРАВ ДОЛЯРИ.

Усувач делеґрафічно-телефонічних помилок при почтовім уряді в Скалаті, Іван Гартман, украв 100 американських долярів з листа Ад. Ґрінберґ, присланого з Гамбурґа. Дома в Гартмана знайшли за бочкою 10 долярів з тієї крадіжі. Решту Гартман розтратив і поплатив довги.

НОВИЙ ОПИР.

У Штрасбурґу арештували 22-літнього Австрійця, Івана Ревіча. Він останніми місяцями вбив у Штрасбурґу кільканацять жінок. Між убитими є еміґрантка з Польщі, Зажицька.

ЗМІНА ПОЛУ ПРИ ПОМОЧІ ПРОМІНІВ „Х"?

Віденські часописи повідомляють, що Штайнахови вдалося при помочі промінів „Х" без хірурґічних заходів довести до зміни полу.

КНИЖКА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ПРО ПОЛЬСЬКУ ПАЦИФІКАЦІЮ

НА ВІЧНУ ГАНЬБУ ПОЛЬЩІ

ЗМІСТ: І. Польський Терор, а) Описи ляцьких варварств та звірств; б) Протоколи очевидців, зізнання побитих, лікарські свідоцтва, соймові інтерпеляції та звіти, описи й петиції чужинців.

Книжка обнимає 150 сторін друку з багато ілюстраціями.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПЯТИЛІТКА ШКУЛЬДИГАЄ

ФАБРИКИ, ЗАВОДИ И ЗАЛІЗНИЦІ НЕ ВИКОНУЮТЬ СВОЇХ ЗАВДАНЬ І ВІДСТАЮТЬ ДАЛЕКО ВІД ПЛЯНІВ.

МОСКВА (СССР). — Лідери радянської Росії поставлені перед фактами багатьох невдач у їх індустріяльній програмі. Московські ґазети видрукували цілу низку фактів, які вказують на те, що індустрільна машина функціонує зле. Ґазета „За індустріялізацію" каже, що становище на ростовськім заводі сільсько-господарських машин не лише „незадовольняюче", а навідь „катастрофальне". Большевики вважають цей завод найбільший у світі. Завідуючого ним уже вигнали за те, що він подавав фальшиві відомости про продуктивність заводу. Наприклад, перевірка показала, що 25 травня цей завод не випустив жадної машини, або сноповязаїки, а програма вимагала випусту 100 машин та 110 сноповязалок у цей день.

Кажуть ґазети, що лише в деяких випадках причинами невиконання фабриками своїх завдань є саботажі, але назагал причиною є те, що в Росії нема кваліфікованого робітництва, а також невлаштовність транспорту, що перешкаджає своєчасному підвозови на фабрики сирівців, палива та інших матеріялів. Транспортова адміністрація в свою чергу скидає вину на фабрики та заводи, які своєчасно не виконують замовлень транспорту й т. д.

Залізниці до квітня одержали 22,916 тон рельсів, а по пляну вони малиб одержати 74,000 тон. Індустріяльна програма для сталівень на першу четвертину біжучого року намічала до виготовлення 117,852 тон сталі, а тимчасом виконано лише 37% цього пляну. Це такі відомости подає офіційна ґазета Вищої Економічної Ради. Вони свідчать про поважну загрозу плянам усеї пятилітки.

ПОЛИЧНИК ПОЛЬЩІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Тут ризпочалась інтернаціональна робітнича конференція. На предсідника конференції вибрано польського представника, Ф. Сокаля. Перед виборами бельґійська делеґація заявила, що вона виставляє його кандидатуру як члена конференції, а не як представника польського уряду, проти політики якого представники всього робітництва протестували.

Конференція стверджує, що сучасна економічна кріза охопила ввесь світ, а тому порятунку в ній треба шукати спільними силами всього цивілізованого світа. Відклик представника американського уряду з конференції викликав тут суворий осуд.

ЩАСЛИВО ОСІЛИ В АЛЬПАХ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Бальон, на якому проф. Пікард зі своїм помічником осягнув висоту понад 10 миль, нарешті спустився на землю в Альпах, де він осів на ледове поле в горах. Він пробув у повітрі 18 годин і здавалося, що відважні вчені загинули, коли їх бальон носило в повітрі над Німеччиною, Італією та Австрією.

На приємне здивування всього світа обидва вчені почуваються дуже добре, а бальон зовсім не ушкоджений. Проф. Пікард каже, що йому пощастило цілковино виконати програму свого лету й він дуже задоволений вислідами. Пікард думав піднестися на висоту 50,000 стіп, але його апарати, що міряють висоту лету, показують, що бальон літав на висоті 52,462 стіп. Найвища висота, яку дотепер люди осягнули, була 43,168 стіп, рекорд американського летуна Сосека.

Очікують дуже важливих для науки відомостей, які дасть цей лет проф. Пікарда, коли перечитають всі дати, замарковані специяльними інструментами, які були на бальоні.

МУСОЛІНІ ГАМУЄ СВОЇХ ВИХОВАНЦІВ.

РИМ (Італія). — Напруження між фашистами та католиками треває далі, хоч напад фашистів на католиків і розгром їх орґанізацій та помешкань уже припинилися заходами Мусоліні. Фашистівські лідери на приказ Мусуліні вжили заходів, щоб спинити напади фашистів на католиків.

Католицька преса тепер старається доказати, що напади фашистівської преси на католиків за їх намір захопити в Італії владу в свої руки, не мають підстав.

КЛОПОТИ З РЕПАРАЦІЯМИ.

ПАРИЖ (Франція). — Французька публична опінія занепокоєна відомостями, що Німеччина буде старатися дістати відрочення сплачення своїх репарацій. Французька преса говорить, що коли Німеччина таке відрочення дістане, тоді Франція має також здержати на певний час свою сплату военних боргів Анґлії та Америці.

Французи гостро критикують те, що Америка придержується гадки, що німецькі репарації не стоять у ніякім звязку з французькими боргами, а тому Америка буде домагатися реґулярного сплачення їй боргів, незалежно від мораторії Німеччини.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адресу платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ІНВАЛІДАМ НА ЗЕЛЕНІ СВЯТА!

Не то солодка, а таки гірка доля тих, що часто жертвують людству чи свому народови свій ум, плоди свого ґенія, свій труд, своє життя. Наш Франко, благословлячи наш рідний край, одного лиш благав для нього з неба:

„Щоб з горя й голоду не бігли геть від тебе
Твої найліпші сини".

Та заки згадаємо за живучих найкращих наших синів, згадаймо перше за тих, що наложили головами у боротьбі за волю нашого народу. Ми бачимо, що ніщо так не вражає наших ворогів у краю, як те, що наш нарід чим далі тим більшу віддає пошану отим геройським нашим синам. І це дійсно відрадна поява, що в рідній краю зростає з кождим роком обожання поляглих борців, та що там з кождим роком маємо на Зелені Свята чимраз більше святочних походів до гробів поляглих.

Та шануючи поляглих, ми не можемо забувати за живучих добрих синів. Ми не можемо забувати, що маємо велике число українських інвалідів, калік, котрі не в силі працювати. Замало шанувати по смерти. Честь розумної й шануючої себе нації не може дозволити, щоби наші інваліди голодували, щоби терпіли муки тому, що нема фондів на переведення потрібних операцій. І не можна допустити до того, щоб наші інваліди корилися перед окупантською ворожою владою і благали у неї поратунку.

Американські Українці це здебільша зрозуміли. Кождий поклик наших інвалідів знаходить тут відгомін. І коли ми вирішили звідси побудувати коштом американських Українців „Дім Українських Інвалідів у Львові", то й та акція закінчилась успішно, бо на ту ціль зібрано вже понад $30,000, згідно з тим, як було пляновано.

В ріднім краю підносяться думки, щоби скористати з подешевіння цін будівляних матеріялів і приступити до будови величавого Дому Інвалідів на гарній площі, на якій мав бути побудований український театр. Якщо край возьметься за це велике діло й перебере на себе свою частину фінансового тягару, американські Українці, котрі вже зложили свою пайку, певно не пожалують і дальших жертв, якщо тільки поправляться невідрадні економічні відносини. Та без огляду на цю будову й на економічні відносини, ми не можемо забувати за живучих інвалідів. Вони мусять бути зодягнені, так як і ми. І мусять бути лічені й нагодовані. Зелені Свята те нам пригадують.

Д-р Остап Грицай.

ЗІ СВЯТОМ ГЕРОЇВ

З приводу зелено-святних обходів.

Вшанований нами від ряду літ урочисто День, присвячений памяті **Героїв народу**, що поклали свої буйні голови та свої найкращі сили в **боротьбі за визволення й державну незалежність України**, це не тільки з погляду на святочні обходи велике, важливе свято на нашій землі по всіх її закутинах сьогодні. Поминальні богослуження, процесії, вінчанни могил цвітами й вінками, проповіді і співи в честь святих тіней незабутніх борців, це все всього одна і, хотілосяб сказати, **зовнішня сторона того**, що по своїй найглибшій суті вяжеться, чи-там повинноб вязатися зі святом Героїв як таким. Його инша, не менше видима й не менше важлива сторона — це вшанування колишніх геройських подвигів народу трівкими монументами національної жертвенности, вже то такими, як хрести й памятки во славу поляглим, уже то гуманітарними установами в користь тих, що, перебувши колишнє боєве пекло, **живуть між нами як інваліди.** Без сумніву — українські Зелені Свята повинні нашим інвалідам стати за кожен раз щораз то новим і щораз то величавшим доказом вдячної памяти народу про їх геройські пожертви на вівтарі Рідного Краю. І коли саме тепер справа будови **„Дому Українських Інвалідів"** набирає окремішньої актуальности — див. стаття „Чи маємо ще довше чекати?" (в 105 ч. „Діла" з 14. V. ц. р.) — то може власне жертвами на цю таку гідну і прегарну ціль сповнимо гаразд одно з найважніших завдань, перед які ставляє нас під теперішній час кождорічне Свято Героїв.

Але й цим ми заспокоїмо **тільки частинку того**, чого домагається від нас, чим ворушить наші серця під урочисті співи зеленосвяткових обходів невтишима совість, страждущий ґеній нашої Рідної Землі, **нашої найдорожшої України.** Бо та совість народу, той Ґеній української батьківщини домагаються від нас нині водно як найважнішого й найбільш необхідного:

Геройської несхитности нас самих, нас живущих, у прямуванню до пресвітлої, сьогодні такими важкими хмарами затемненої цілі нашої всієї громадянської і національної праці: до боротьби за оконечне визволення безталанної України з кигтів страшного ляцького і рівно страшного московського наїздника.

Геройської, нічим незломної, **залізної несхитности** домагається від нас скатований Рідний Край!

Адже ще так дуже недавно саме ті наші Герої, яких память так величаємо **нині** зеленосвятними обходами, сотворили не тільки для нас, але й для всього культурного світа, для кожного народу, що береться в найтяжших зовнішних умовинах з недостаточною зброєю в руці боротися за волю, **просто потрясаючий прообраз несхитности визвольного змагання.** Ті, людським подивом і піснями кобзарів та поетів ще далеко не по заслузі непрославлені Герої України, **Герої Української Галицької Армії,** що за честь і волю Рідного Краю гинули страшливими гекатомбами в нечуваних в історії три-й чотирокутниках смерти, в деліріях пекольних пошестей і пекольних мук пропащого боєвища. Справді — яка тут вражаюча, пропамятна несхитність визвольного змагання! І братиже наші, кість від кости, кров від крови нашої, діти Української Землі вони, так як і ми. Але хіба довершувала Українська Галицька Армія своїх геройств тільки на те, щоб ми, природні спадкоємці її заповітів, могли цими лиш чванитися, слухаючи, як їх оспівують наші поети? І хіба булоб в нас право називати величавими цих несмертельних Героїв Народу нашими рідними, якщоб ми при кожній і найдрібнішій нагоді не були готові доказати ділом, **що ми, живучі, теж своєрідна Українська Галицька Армія,** нехай і без зброї, в запіллю громадянської, але всетаки вщерть визвольної роботи, **спосібні в кожну хвилю до небосяжних гекатомб нових жертв?** В тому й вся невмолима льогіка кожного справжнього визвольного змагання, що воно домагається від своїх носіїв так довго щораз то нових зваг, посвят, подвигів і жертв, поки його пресвітла ціль — оконечне визволення поневолених, не осягнене вповні. І в томуж і властива суть геройської несхитности у змаганню до визволення, що її подвижники не знають **ніяких ухилів від обовязку видержати за всяку ціну на раз обібраному становищі.** Для них немає ніяких посередних доріг, ніяких пів-засобів і пів-досягнень; заповідь несхитности наказує їм скрізь і всеціло своє суворе:

Перемога або смерть.

Так. Поза цими двома оконечностями иншого виходу для геройської душі в її боротьбі за велику ціль немає, і не може бути ніколи.

І повні гордости та невимовної вдяки мусимо сказати тут, що сини Української Землі, в який час і по кілько разів вони й не стояли зі зброєю в руці в боєвих рядах проти своїх історичних ворогів, знали ту великодушну фільософію геройської несхитности гаразд, і саме завдяки їй вони, починаючи з найдавніших часів, змогли довершити тих подвигів, які стали предметом пошани й захоплення і для чужих нам народів. Від Половців і Татар **аж ген до найстрашніших, найбільш хижих варварів, про яких знає історія людства, а саме Ляхів і Москалів** — не було такого ворога нашої прекрасної України, якому не довелосяб чудуватись несхитної хоробрости **українського жовніра. — Перемога або смерть!** — це історичний, традиціями довгих століть переданий, у вогнях цілювікових змагань загартований, потоками жертвенної крови безконечних поколінь освячений заповіт українського рядовика. Могли його в нечуваних своєю жорстокістю боях тут і там перемагати татарські погані своїми чисельно в сотеро більшими ордами-навалами, могли кувати турецькі султани пресланих запорожських лицарів в найтяжші кайдани, міг хвалитися колись Той Первий, що розгромив нас під Полтавою і вирізав в Батурині, — це все тільки темне тло, на якому тим світлішим ореолом розпромінюється невмируча слава геройських оборонців Української Землі. Всепоривающий розмах, незрушима несхитність, дикорадісне завзяття — ось вам прославлені чужинецькими хроністами признаки тих лицарів України, що ходили колись на ворога під прапором Святослава Хороброго і Романа Великого, сотворили на Запорожжу лицарський орден незрівняної величі, і зобогатили історію визвольних змагань в новітньому вражаючими своєю красою сторінками. Ні — аж ген до нашого покищо останнього змагання за волю, в бурунах світової війни, і, далі, в нашім теперішнім, в боротьбі проти большевицьких катів і ляцьких пацифікаторів, **кожний жовнір, кожний простий рядовик тієї боротьби вмів з посвятою, гідною давніх батьків, боротися, страждати й гинути за справу Рідного Краю, а зраджували в нас прапор несхитности тільки його — ледачі провідники: Большевицькі кумпани й созюзники, які нині політичними трупами воняють на ганьбу всьому народові, і галицькі проповідники рабської льояльности до мерзавих Ляхів, ті паралітики на роздорожжі, та череда сліпих та глухонімих безумів без сорому, без пуття і без чести, ті нікчемні гробокопателі визвольної стихії в народі, грізніщі нам сьогодні ніж вороги, ніж Москалі й Ляхи!** Вони то, оці, як кажеться на глум, провідники, політичні провідники народу, це нині в нас ті злочинні, всякого розуму, всякої провідницької свідомости позбавлені шкідники нації, яким щойно треба би йти в школу **несхитної характерности.** Герої з суспільних низів простраждали пекло ляцької пацифікації з посвятою, з нехитністю самопожертви великих мучеників, а в той час маємо таких „провідників", котрі знають тільки одно: **скорятися ворогам.**

Рядовики народу кличуть саме нині із завзяттям розпуки „Боротьба або смерть!", а перегнилі душами „провідники" голосять: — **„Угода або неволя!"** Раб — єпископ Хомишин, цей найбільший шкідник, який коли засідав на владичім престолі України, проповідує льояльність проти Ляхів та доцільну співпрацю в користь слави й могучости ляцької держави як найважніше завдання українського народу під теперішню хвилю, причинюючися тим до погребання нашої справи не міжнародньому форумі! Ось вам моральна деправація українського провідника - єпископа. Але маємо й українських послів, котрі „розмовляють" собі чемненько з ляцькими панами при кавочці, а на зверх — обріхують нарід, що це неправда, і дукавлять з нами гірш, ніж лукавив Юда з Христом. А люті й хитрі Ляхи тільки того і ждуть, щоб цим українським баранам, які так смирненько кладуться під ляцький ніж — завдати в Женеві смертельний удар в несамовито глупий лоб.

Та, на щастя, ці Хомишини і хомишицькі політики при ляцькій чорній каві—це гризь, а не народ сам. Глибоко в його лоні, в суспільних низах народу, отам його найздоровіше ядро, там кріпиться стихія несхитности визвольного змагання, визвольних рядовиків України, яка скорше чи пізніше бухне вогнем великої боротьби.

Будьте благословенні, нові Герої! Нарід жде на Вас!

ЧИ МАЄМО ЩЕ ДОВШЕ ЧЕКАТИ?

Важна для всього нашого громадянства справа будови у Львові „Дому Українських Інвалідів" якось знову притихла, хоч на останніх Загальних Зборах чули ми про необхідну потребу такої нової будівлі, де також інші, а передовсім культурно-освітні установи малиб своє приміщення, **при цьому** булаб і велика саля, призначена на всілякі прилюдні збори, забави чи то концерти.

За цим пішла думка, що треба обновити й негайно здійснити перший, бо ще заперед двох років проєкт такої будівлі на прегарній площі при вул. Шашкевича, бо про будову театру там під теперішню хвилину навіть мріяти не можна. І ця найкраща думка — дійсно щаслива для всіх нас — аж проситься, щоби її здійснити, коли власники цієї площі годяться на таку будівлю в спілці з іншими товариствами.

Загальний голос, а також очевидний інтерес усіх українських товариств у Львові промовляє за такою розвязкою — а також само Т-во Українських Інвалідів напевно вийде з тої спілки з користю.

Саме на тій 4-фронтовій площі найкраще місце на великий будинок чотирповерхових камяниць, де рівночасно більше українських товариств могло би примиститися, а саме таких, які для браку потрібної домівки ледви живуть-нидіють. Там може кожне товариство окремо, відділене від інших, свобідно розвиватися.

Дехто є тої думки, що на таку будівлю не стане нам фондів. Одначе на думку знавців, коли, маючи гарну площу львівські установи приступлять до спільної будівлі, а вже тепер мають разом яких 50,000 дол., за два роки, себто до часу майбутнього викінчення придбають хоч би ще раз стільки, це вже запорука, що плян може бути здійснений.

Не треба нам відразу братися до забудови аж цілої площі, бо для нас тимчасом вистане забудувати хочби й половину, де би можна примістити найконечніщі установи. На будову такої половини площі під теперішню пору, де будівельний матеріял дешевий, мабуть вистане малощо більше як 100,000 долярів.

Та, на жаль, знову дехто доражує інакше, себто, щоби купити якусь готову вже камяницю, отже закопати на довгі роки в якійсь старий будинок великий капітал, хіба на те, щоби з такого будинку — де й не буде відповідних більших кімнат, а очевидно потрібна буде коштовна перерібка — брати в році ледво невеликих 2-3 проц. доходу, бо дійсно такий чистий прихід з давніх камяниць мають у Львові власники, які завсіди ліпше господарять, як якінебудь товариства, чи спілки. А ще до того з чужими для нас деколи злобними власниками треба буде звести коштовні, нераз неревні процеси.

Одним словом: коли справа фондів на нову будівлю, на половині площі, не така дуже трудна — то нема сумніву, що заінтересовані українські установи повинні би раз уже доворитися між собою і зєднатися в одну спілку, де спільними силами будівляний комітет поведе справу якслід, щоби як найскорше придбати те, що під теперішню хвилину для українського життя доконче потрібне.

Отже негайно спільними силами — а вдасться!

Член української установи.
(„Діло").

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

В ч. 121 „Свободи", з 26 травня, в дописці про виступ танцюристів школи В. Авраменка сталася помилка. В уступі про танець „Чумак" написано: „Наприклад, як видно було з перших кроків, прекрасний виконавець „Чумака", хлопець Куцик, не закінчив свого танку"; й т. д., а має бути: „Наприклад, як видно було з перших кроків, прекрасний виконавець „Чумака", хлопець Тарас, не закінчив свого танку!", й т. д.

Після слів: „має почуття ритму та яскравий танечний темперамент", має бути такий уступ: „Знаменито відтанцювали всім танцюристів танець „Коломийка наперед". В цім танку особливо визначалася Марія Боднар, яка захоплювала всіх своєю жвавістю й красою рухів, темпераментом танку, легкістю й веселістю, з якою вона танцювала не лише цей танок, а взагалі, що вона виявляє при всіх своїх танках.

Б.

Д-р А. Т. Кібзей.

СПОМИНИ З ПОБУТУ НА УКРАЇНІ.

(18)

До повищого опису лікарні УХЧ. належало би ще додати, що пацієнти, які лікуються в тій лікарні — це приватні люди, котрі з власних фондів платять за лікування, за операції та за пробуток у лікарні в часі слабости. Високість оплат є залежна від стану пацієнта та його фінансової можности. За звичайне ліжко в більшій салі, де лежить більша скількість пацієнтів, платиться від півтора до двох рублів денно. За операції платиться від 10 до 50 рублів. Люде бідніщі, що не мають грошей, звичайно не платять нічого за операції, але мусять платити за ліжко, іжу і т. п.

По інших — себто державних лікарнях пацієнти звичайно не платять нічого.

Для нас, заморських Українців, цікаве є те, що всякі друки, формулярі і книги лікарень є видрукувані в українській мові й теоретично також всякі вписи до книг та взагалі діловодство повинноєб відбувати в українській мові. Але в практиці воно інакше виглядає. При принагідній переглядано формулярів, друків та книг я мав нагоду переконатися, що вони часто є вписувані російським, а навіть латинським письмом, згладно в російсько і латинській мові.

В Центральній Поліклініці.

По коротких відвідинах Лікарні „Українського Червоного Хреста" ми знову в трійку вибралися відвідати одну з поліклінік і зайшли якраз до Центральної Поліклініки, що положена при одній з вулиць, ведучих до т. зв. Жовтневої Лікарні.

Центральна Поліклініка — ніщо надзвичайного. Є це звичайний дім, в якім містяться урядження на лікарське оглядання пацієнтів. Кождий з лікарів має тут осібну кімнату, де оглядає пацієнтів і приписує, що потреба. Перед кімнатою кождого лікаря стояла товпа людей, мущин і жінок, що нетерпеливо чекали на свою чергу — як то кажуть в Америці: „Гу із некст?" Як я запримітив та як оповідали мені лікарі, — праці було тут понад силу. Лікар, який на протязі свого шести-годинного урядування мусів оглянути 25 до 50 людей, очевидно не зіг бути так точний і взагалі не міг дати пацієнтам такої совісної обслуги, яку звичайно дається в приватній лікарській практиці. До того уряд не спішився з медикаментами та з фінансовою допомогою: Я бачив там велике число пацієнтів, що потребували негайної хірургічно-лікарської помочі, а мусіли чекати аж на свою чергу, котра могла прийти аж за тиждень, за два або й за довше. А тут веюди по коридорах було повно бідаків і т. зв. „пролетарських товаришів", які чекали на лікарську обслугу. Словом — всюди виглядала крайна нужда, недостатки і злидні. Наші клініки в Америці, т. зв. „Черіті Клиникс" по ріжних шпиталях та добродійних інституціях, є безлені далеко точніще й успішніше. Аж тепер, по оглядненю Центральної Поліклініки, я зрозумів, чому Лікарня „Українського Червоного Хреста" у Києві зробила так гарний успіх. Розуміється тому, бо Лікарня УХЧ — це приватна лікарня з приватною лікарською практикою, коли по ріжних державних поліклініках і лікарнях пацієнт є нічим більше для урядового лікаря, як хіба статистичним числом або, як у нас кажуть, „номбер" чи „джост еноднер черіті пейшент".

Ми не довго тут були. По короткій візиті я розпрощався з завідуючим Поліклінікою лікарем та з іншими й ми знову в трійку рішилися піти до „Жовтневої Лікарні".

При прощанню один з лікарів Поліклініки, який дуже інтересувався мною, вписав до моєї пропамятної книги ось який привіт для заморських Українців:

„Сердечно вітаємо наших земляків із Америки. Радо ділимось досягненнями, що здобули робітники та селяни після Жовтневої революції і медичні робітники в галузі охорони народнього здоров'я. У нас справа охорони здоров'я працюючих є справа їх власних рук. Бажаємо нашим зокордонним товаришам, аби і у їх були такі досягнення, які мають працюючі в СССР. після великого Жовтня.

Україна, м. Київ. Центр. П-ка та Лікарня ім. акад. Яновського, вул. Короленка ч. 47.
д-р М. Ф. Пітенко."

„Безпритульні."

Коли ми переходили вулицею поміж садочки та під гору, звернулись ми неначе поза якийсь парк і тут зпід кущів вибігло троє або четверо обдертих дітей, котрі, побачивши нас, скоренько чмихнули в бік поза корчі, неначеб хтось мав їх підозрівати та приловити на якімсь горячім вчинку. Мене ці втікаючі діти дуже зацікавили та я став випитувати моїх товаришів-лікарів, що це за діти й чому вони втікають. Мені пояснили, що це т. зв. „безпритульні", діти війни, революції та ріжні сирітки, котрими ніхто не займався. Живи вони по ріжних закутинах, в каналах, садах та в скалах і дебрах і в збурених будинках. Хліб і т. і. на прожиток здобували вони жебранньою або допускалися крадіжи й вимушення.

(Далі буде).

Учитель: Шпачок, скажи мені минулий час від „пробудитися".
Ученик: Я спав... ти спав...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

"POLISH ATROCITIES IN UKRAINE".

Купив я цю книжку в Централізним Комітеті Національних Товариств Ню Йорку. Сам я не дуже то добре вмію читати по англійськи, але всеж так коли почав читати книжку, то не міг одірватися від неї. Син мій прийшов з „гайскул" і дивувався, що його тато читає так уважно англійську книжку, а часами навіть когось і вилає. Не все розуміючи, я декого питав сина пояснити мені. Він зпочатку це робив неохоче, але скоро й сам зацікавився книжкою.

Скориставши з нагоди, він забрав у мене з рук книжку й почав сам читати. Я вже задавив у собі цікавість і рішив, що нехай син прочитає. Цікавий я був, як він поставиться до книжки. За пару днів син прочитав книжку. Він закинув на час не лише своїх товаришів, що кликали його десь на „гуд тайм", але й навіть не зробив „гом ворку". Та я не нарікаю, бо коли він скінчив читати, я пізнав свого сина. Він такою ненавистю запалав до Ляхів, що здавалося готовий зараз іти й бити першого Ляха, якого здибає на вулиці. Разом з тим син каже тепер, що він гордий, що є Українцем, бо бачить, як Українці терплять у краю, а головне, як вони борються.

Хлопець навіть почав більше старатися говорити по українськи. Бачу, що він почав не лише бідкатися над недолею рідного краю його батьків, але й зявилася в нього охота пособити боротьбі свого рідного народу, який терпить такі страшні тортури під ляцьким ярмом та бореться за визволення. Пізніше я сам дочитав книжку. Це перший раз у своему життю я стрів таку докладну, таку цікаву книжку про польсько-українські стосунки, що видрукувана не лише в англійській мові, але й в українській. Син мій узяв книжку й поніс до школи. Прийшов без книжки. Каже, що один вчитель узяв її до прочитання, та хлопець не міг стриматися, щоб не подарувати її йому. Цікаво, що той учитель скаже, коли прочитає книжку? А я пішов до Комітету та купив ще одну, щоб вона лишилася дома й мому синові, як підручник до навчання любови до свого рідного краю та ненависти до його ворогів.

Лише прочитавши цю книжку, розумієш, в яких тяжких обставинах наші брати в Рідному Краю борються за свої права. Тепер я почав докладніше розуміти, в яких страшних обставинах безправства жиють там наші брати. Правда, знав я багато, але то все були окремі факти, а в цій книжці вони зібрані разом. Тут показано, що Українцям в Польщі годі шукати охорони й забезпечення не лише своїх спеціяльних прав, але навіть прав звичайних громадян. Там їх не боронить ні адміністрація, ні суд, ні парлямент. Остається лиш одинока дорога Українцям: боротися силою за свої права.

Цю книжку повинні прочитати й мати не лише чужинці в своїх руках, не лише бібліотеки чужинецькі, українські організації й товариства, але й окремі українські родини. Вона повинна стати підручником для дітей українських родичів, які хочуть, щоб молода ґенерація причинилася до визволення українського народу. Я не знаю, скільки примірників цієї дорогоцінної книги видало „Обєднання", але можу лише побажати, щоб їх забракло й щоб треба було вдруге видавати цю книжку.

Українська еміґрація вперше за ввесь час свого істнування спромоглася видати таку книжку. Бажано, щоб „Обєднання" оголосило реєстр тих громад, товариств, клюбів, організацій і навіть окремих патріотів, які набудуть цю книжку й тим не лише придбають для себе дуже цінну й корисну книжку, але й причиняться для такої потрібної нам розумної пропаґанди.

Нюйорчанин.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЧЕСТЕР, ПА.

Українська громада при роботі.

Тому 3 роки, свідоміші громадяне власними силами і працею, при помочі добрих порад і проводу о. д-ра В. Клодницького, побудували Український Народний Дім при 4 і Ворд вул., який вартує звиш 60,000 долярів і який став не тільки окрасою і осередком честерської української кольонії, але і красою нашого міста Честер. При домі повстала рідна школа з півтора сотки діточками, яку провадив спершу п. Білоруський, потім д-р Клодницький і Е. Василенко, а яку тепер віддано під мій провід. Гуртуються тут два поважні відділи У. Н. С., Союз Українок, Укр. Гр.-Кат. Клюб і Народна Січ ім. Сагайдачного. Всі ці організації злиті в одну сильну громаду, при добрім проводі своїх енерґічних урядників і провідників, як: Т. Сорока, І. Сорока, Г. Мисишин, Г. Лебіщак, П. Броніцький, П. Огар, П. Дмитрик, П. Гачак, Т. Урбан, М. Тершаковський, С. Бартіш, пані Катерина Бобяк і багато инших, яких імена мені ще не знані, — працюють завзято, щоб цей дім став світилом нашої культури і славою України. Слушним є, що в нашій громаді бракує ще послуху, взаїмної пошани та дисципліни в народній праці, але це з бігом часу, при сильній волі, направиться.

З моїм приїздом до Честер в січні ц. р. зорґанізовано тут ще й при школі атлетичний (пластовий) відділ молодіжи, а що найголовніше: зорґанізовано співацько-драматичне товариство ім. Лисенка, яке на протязі 4 місяців піднесло громаду на 50 працент вище. Влаштовано два концерти: Шевченка і „Свято матери", а тепер цей хор взяв участь в міськім: Честер Мей Фестівел концерті. І не хотілось вірити, що цей молоденький хор, зложений з 60 осіб, переважно тутродженої молоді, осягне успіх на тім концерті перед 10,000 публикою в Дештанґ парку. Хор співав пісні: За городом качки пливуть, Ой лоп-нув обруч, Ой летіла горлиця, По опеньки, Оидів сокіл з зазулею, На городі калинонька та Орав мужик, Не плакати нам і ін. з солями п-ні Мусійчук, пані Тершавської і пана М. Лаврика. Крім цього пів години танцювали танцюристи школи Авраменка з Филаделфії (при громаді на 23 і Бравн) під управою п. Мих. Гири. Танцювало їх 20 і своїми танками звеличали цей український вечір між Американцями та додали величности і слави нашій штуці, за що їм належиться признання, а особливо п. Гирі, що не побоявся трудів приїхати аж з Трентону та вивести ці наші дорогі танки для піднесення української громади в Честер і українського імени взагалі. Цей виступ нашого хору і танків підніс громаду нашу високо і змусив Американців в Честер заговорити симпатично та з пошаною до нас. Крім нашого хору були там і хори инші як: шотляндський, російський, польський, а також і український греко-католицький хор, однак вони не дописали в такій мірі, як дописав наш хор ім. Лисенка і танки Авраменка. Критик американської ґазети „Честер Таймс" з 21. травня ц. р. дає нам перше місце, називаючи спів „excellent". Читаємо там таке:

The Ukrainian National Singing and Dancing Club, under S. Musiychuk, gave a fine exhibition of folk singing and the folk dance of Ukrainia.

In the bright costumes of their native land these local residents brought the music and ballet of their native land vividly before the audience that watched the performance with the greatest interest and delight.

The ballet was under the direction of Vasile Avramenko.

The choral work of the Ukrainian group, was excellent. It was unaccompanied, of splendid volume, and fine swing. Several of the numbers had incidental solo passages for soprano voice; others for baritone. In each case, the solo work also was excellent.

Special mention should be made of the spirited dancing done by the ballet of children. Light of foot were these young dancers, and their intricate steps were executed with precision and vigor. — (Chester Times, May 21, 1931).

Вірю, що це тільки перша іскра і перший запал до визвольної громадської праці. І як та іскрка не буде гаснути, а буде горіти невгасаючим вогнем, тоді оживе наша громада собі на славу, а Україні на пожиток.

Степан Мусійчук,
учитель в Честер, Па.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свято матери.

Заходом Жіночого Товариства Українсько-американських Горожанок влаштовано дня 10 травня Свято Матери.

Вступне слово виголосила предсідателька, п-ні В. Рутецька, а відтак слідували деклямації й сольові співи. З тих виступів треба піднести дуже добру гру на скрипці молодого скрипака, Івана Марича, котрому акомпаніювала п-на Оля Рій. Атракцією була чотиролітня Олеся Кісь, котра відспівала „Ходить гарбуз по городі".

Потім представлено живий образ, виставлений п-нею С. Стрижак і маленькими школярами. В образі представлено велику любов дітей до матери. Учитель школи, п. Я. Мірус, дійсно доложив богато труду, щоби так гарно приготовити дітей до цього виступу.

Головний реферат виголосила п-ні М. Скубова, відома наша громадянська діячка з Ню Йорку. Вона представила обовязки української матери і показала на примірах матерей інших народів, що може зробити свідома матір для добра свого народу.

Присутні жінки з вдячністю слухали отих гарних слів.

На закінчення свята виступив діточий хор під проводом учителя Я. Міруса й відспівав низку народніх пісень.

По концерті забавлялися старші й молодь до пізної ночі.

З приходу свята ухвалено призначити $5 на пресовий фонд „Жіночої Долі". Крім того зложили по $1: С. Дубас, Р. Кісь, Е. Слободян, Ю. Малендович, В. Рутецька, М. Клапко, М. Насевич; по 50 центів: Е. Ничипор, А. Дубас, А. Рудакевич, П. Паньків; по 25 центів: М. Кулик, П. Дороновська, М. Мисакович, А. Вишиванюк. Збірку призначено на край.

М. Клапко.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

THE LEAGUE OF NATIONS ON THE TREATMENT OF RACIAL MINORITIES BY POLAND.

By Robert Dell.

GENEVA, May 23. — The League of Nations Council adjourned until September this morning after the Germans, aided by the strong support of Foreign Minister Arthur Henderson of Great Britain, had prevented approval by the Council of the Polish report on the treatment of German minorities in Upper Silesia.

Mr. Henderson's speech turned the Council against Poland, which insisted on immediate adoption of the report, and created a sensation in the meeting, for such plain speaking has seldom been heard at a Council session.

The Council concluded that the Polish local authorities had certain responsibilities and asked the Polish Government to send in before the present session of the Council a detailed statement of the inquiries ordered in different places and an account of any penalties impossed and measures for compensation that might have been taken.

The Minorities Committee that has been examining petitions from the Ukrainian minority in Poland and which held meeting Thursday and yesterday, has issued a communique to the press today. This says that the committee took note of certain information communicated by the representatives of Poland according to which Poland contemplated the possibility of reaching certain arrangements in order to liquidate the complains set forth in the petition.

Communique Issued.

The communique concludes as follows "In order not to preclude such possibility and in view of this information the committee considers that the proper course would be to resume its examination at a later meeting. The committee earnestly trusts that the attitude taken by the Polish Government will meet with such response on the part of the minority as may lead to a friendly setlement of the difficulty."

At first the representatives here of the Ukrainian minority were much dissatisfied with the communique, but on second thought they have concluded that it is not so bad as they thought.

It was learned on good authority that the minorities committee has made very categorical demands on the Polish Government and in particular has insisted that Poland must withdraw the conditions that made negotiations break down recently. One of these was that the Ukrainians should withdraw their petition to the League. The minorities committee intends to see that the negotiations take place in the proper conditions and unless Poland offers reasonable terms to the Ukrainians, the minorities committee will deal further with the matter and put it before the League council.

(New York Eevening Post, Saturday, May 23, 1931).

Судля (до злодія обвинуваченого в крадежі). Щож можете подати на своє оправдання? Які злагіднюючі обставини?

Злодій: Прошу пресвітлого судді, я не дочуваю і тому не чув голосу моєї совісти.

ЕПОХАЛЬНИЙ ЛІК НА ШЛУНОК.

ВЖЕ ВИНАЙДЕНО СЕРЕДНИК, НА ЯКИЙ ЖДАЛИ МІЛІОНИ ТЕРПЛЯЧИХ ЛЮДЕЙ. Є НИМ

ЗЕЛЛОТОН

СЕБТО ОДИНОКИЙ ЛІК, ЯКИЙ ЛІЧИТЬ ХОРИЙ ШЛУНОК І КИШКИ, А ЯК ТВЕРДЯТЬ ЛІКАРСЬКІ ЗНАВЦІ, ТО 90% УСІХ НЕДУГ Є САМЕ СПРИЧИНЕНІ ХОРИМ ШЛУНКОМ І ХОРИМИ КИШКАМИ.

ТОМУ НЕ НАРІКАЙТЕ ДАЛІ НА ТЕРПІННЯ, СПРИЧИНЕНІ ЗЛИМ ШЛУНКОМ, ПОВІЛЬНОЮ ПЕЧІНКОЮ І ЗАТВЕРДЖЕННЯМ, БО ВИ САМІ ВИННІ, ЩО ЇХ НЕ УСУНЕТЕ, ЯК НЕ ВЖИВАЄТЕ ДО ЦЬОГО ОТСЬОГО НАЙНОВІШОГО І НАЙЛІПШОГО ЛІКУ, яким є ЗЕЛЛОТОН.

ХТО ПОВИНЕН ВЖИВАТИ ЗЕЛЛОТОН:

ХТО має часті затвердження чи розвільнення.
ХТО терпить на болі голови звичайні, або міґрену, має млости, завороти голови.
ХТО не має апетиту до їди.
ХТО має забагато ґазів у шлунку і кишках.
ХТО Має згагу і квасне відбивання.
ХТО має обложений язик зрана і чий віддих має непріємний запах.
ХТО терпить на нестравність і болі в шлунку по їжі (той повинен вживати ЗЕЛЛОТОН все по їжі).
ХТО має болі в правім боці під ребрами, або нижче.
ХТО має болі в лівій стороні черева.
ХТО має склонности до жовтачки і жовчевих камінів.
ХТО чується ослабленим на силах, знеохочений до праці, як також до забави.

ZELLOTONE

ХТО стався дражливим і нервовим, склонним до гризоти, до найріжніших боїв (усього боїться) і до безсонности.
ХТО терпить неправильність биття серця, на дихавицю, на пропасницю, а рівночасно на затвердження, здуття і надмір ґазів (вітрів).
КОМУ докучають болі в крижах, болі нервові, болі в суставах.
ХТО має гемороїди.
ХТО має викиди і плями на шкірі.
ХТО терпить на тиснення крови наслідком отвердження жил.
ХТО відчуває ревматичне ломання, болі або слаблення, особливо на зміну погоди.
ХТО є склонний скоро до простуди (катару).

ВСІ ТІ і ПОДІБНІ НЕДУГИ є, як вже вище сказано, дуже часто наслідком ослабленого шлунка, про що може вас запевнити ваш лікар.

А коли ви хорі на шлунок і кишки, то ми з чистою совістю поручаємо вам ЗЕЛЛОТОН як найкращий лік, бо він не має в собі ніяких отруйних частин і є певним і безпечним ліком для всіх, як дітей так і старших осіб.

УВАГА! — Звертаємо увагу, що ЗЕЛЛОТОН є споряджений в ПОРОШКУ, запакований в БЛЯШАНИХ коробках і в одній ціні. Одна коробка $1.00 або 6 за $5.00.

МОЖЕТЕ його дістати в аптиках. Як ваш аптикар ще його не має, то напишіть до нас, а ми вам вишлемо.

При висилці С. О. Д. будуть дочислені кошти.

До ЗАГРАНИЧНИХ ДЕРЖАВ С. О. Д. не висилаємо.

Як вам невигідно висилати належитість, то тільки напишіть, скільки вам вислати, а ви заплатите почтареви.

Письма і замовлення треба адресувати так:

ZELLOTONE CHEMICAL CO.,
307 E. 18 STREET, NEW YORK, N. Y.

ЗЕЛЛОТОН Є ВАШИМ СПАСЕННЯМ!

Він є певним і успішним ліком і тільки тому ми можемо вам дати

СОВІСНУ ҐАРАНТІЮ

що зобовязуємося звернути гроші назад, якщо не будете вдоволені з ЗЕЛЛОТОНУ.

Як будете вдоволені, то вповніть обовязок вдячности і поручіть Зеллотон своїм знакомим і сусідам. А наконець прочитайте те, що пишуть нам ті, котрі вживають Зеллотон.

„Отсим складаю Вам сердечну подяку за Вашу медицину „Зеллотон", бо я переконалася, що Ви говорите правду. Обоє з мужем терпіли ми тягар у шлунку, відбивання ґазів, заворот голови й отяжілість, що навіть не хотілося жити. По ужиттю кількох пачок славної медицини Зеллотон все змінилось і здається, що нам вернулося десять літ назад. Дала я спробувати цей лік моїм знакомим, щоби переконалися, що Зеллотон є дорогоцінною медициною для людей, терпячих на шлункові недуги, бо я переконалася, що Зеллотон лічить і зміцнює цілий організм. Завдяки Зеллотонови ціла родина вилічилася".

Ядвіґа Еліящук,
68 Suffolk Street, New York, N. Y.

Для нас нема ліпшої медицини від ЗЕЛЛОТОНУ. Від літ ми терпіли на нестравність шлунка біль голови, відбивання ґазів і квасів, а вже найгірше докучала нам горячка, котра не давала навіть спокійно спати в ночі. Одинокому Зеллотонови завдячуємо те, що ми поздоровіли".

TOMASH LASOTA,
72 Marshal Street, Elizabeth, N. J

Пані Марія Патинок пише: Від коли я зачала вживати медицину „Зеллотон", то мені поправився шлунок і чуюся ліпше. Залучаю пять долярів і прошу вислати ще шість пачок Зеллетону. Думаю, що пізніше знов замовимо більше для своїх знакомих, бо хто вживає Зеллотон, то каже, що це ліпша медицина ніж ті пігулки, що затроюють жолудок.

P. O. Box 8, Glastonbury, Conn.

Д-р С. С. Енґельман говорить: „Складові части, з котрих складається Зеллотон, відповідають не тільки вимогам найліпшого лікаря, але що важніще, яко помічничий лік у травленню, Зеллотон не має рівного. ЗЕЛЛОТОН буде в кожній хаті, як тільки люди переконаються про його вартість".

ПРОТОКОЛ

З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА, яке відбулося на днях від 16. до 20. лютого 1931 р.

(Продовження).

(23)

Звіт головного радного, інж. Володимира Маліевича.

В минулім році Головна Канцелярія не припоручувала мені ніяких надзвичайних справ до полагодження. Все, що я робив, було на поклик відділів або поодиноких членів, чи з моєї власної ініціятиви.

Дня 11 травня 1930 р. відділ 276 з Амбридж запросив мене на посвячення свого власного дому. Мушу зазначити, що це мабуть одинокий випадок, що одніський відділ нашої організації побудував собі свій власний дім. Я при відкриттю цього дому святочною промовою репрезентував Головний Уряд У. Н. С.

Дня 3 серпня 1930 р. член відділу 161 з Амбридж покликав мене, щоби бути присутним на мітінгу. Йому місцеві урядники не хотіли видати переступного листа. Справу я полагодив вдоволяючо.

На день 1 вересня 1930 р. був я запрошений до Янгставн, Огайо, де злучені відділи мали посвячення прапора. Там були присутні міські урядники і один повітовий суддя; я репрезентував Головний Уряд У. Н. С. і виголосив промову по англійськи.

Дня 12 січня ц. р. відвідав я відділ 91 в Мекіз Ракс. Там не було ніяких надзвичайних справ, тож я говорив про все, що повинно інтересувати кождого члена У. Н. С.

Дня 1 лютого ц. р. був я присутний на мітінгу відділу 118 в Пітсбург (Н. С.), де також не було ніяких надзвичайних справ. Вкінці дня 8 лютого я відвідав відділ 96 в Пітсбург (С. С.). Тут відділові урядники жалувалися, що адміністрація „Свободи" не помістила оголошення про річні збори. Їх зажалення я предкладаю разом з тим звітом.

Ціла моя цьогорічна поїздка виносить 310 миль. Коштів не рахую собі за це ніяких.

Тепер хочу надмінити, про що я говорив по відділах. На першім місці я говорив про організування молодіжи, із спеціяльним натяком про асекурацію на життя (в новім родії обезпечень). Я радив бути обережними при приниманню старших членів, а властиво радив не принимати налогових алькоголіків, вказуючи на великі втрати У. Н. С. через таких членів. Заохочував основувати пласт там, де на це підхожі обставини. Здається, що відділ 91 вкоротці приступить до оснування пласту в своїй місцевости.

Я вияснив справу Сиротинця, як було говорено на минулім річнім засіданню, та просив, щоби відділи висказували свої гадки в тій справі. Говорив теж про заряд маєтком У. Н. С., значиться: про моргечі, бонди й інші інвестиції. Та точка найбільше членів інтересувала і про це було богато запитів. Також говорив я дещо про ведення відділу, про згоду, взаїмну повагу і льояльність до У. Н. Союза.

Мої загальні спостереження є такі: Більша частина членів цілком не інтересується справами організації. На мітінг пішле жінку або дитину з книжочкою, заплатить свою належитість і на тім конець. У відділі, де є 40 членів, прийде 10 на мітінг; а де є 100 членів, там буде 25 на мітінгу — і то по великих накликуваннях, оголошуваннях і заповідданнях. Між членами видно дуже брак — так би сказати — людей середнього віку: є лише старші і цілком молоді. Старші члени переважно сумні, апатичні, байдужні до всього. Видно, що довге безробіття і недостача життєвих потреб так їм надоїла, що вони про ніщо не дбають. Молоді члени зраджують мале заінтересовання; тяжко їм вислухати бесіди до кінця. Лише в однім відділі я бачив, що молодий член (роджений в Америці) здавав справоздання з контролі книжок.

Мушу зазначити для загальної інформації, що в такій місцевості, де нема церковних непорозумінь, відділи ведуться багато краще, видно якусь ввічливість, живіший рух організаційний і народний.

Не знаю, наскільки мої поїздки були корисні для організації — не можу цього сам оцінити, одначе я є певний, що з моїх відвідин присутні члени багато дечого скористали.

Накінець мушу ще додати, що вкоротці прийде дуже важний переходовий момент в нашій організації, де молодіж буде перебирати заряд у відділах і власне в такий час головні урядники мусять доложити всіх старань, щоби не виникла шкода для Українського Народного Союза.

(Дальше буде).

Мати (сварить на дочку): Чуєш ти!... Як ти могла допустити до того! Де ти мала твою голову, як з тобою воно сталося!?

Дочка: На подушці...

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пишіть по каталог до

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПОЗІР! **УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ЙОНГСТАВН, О.** ПОЗІР!

устроює

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

що відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 6-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1931 РОКУ

В АЙДОРА ПАРКУ (IDORA PARK)

Парк отворений від години 10-тої рано до пізної ночі.

ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ:

1. Українська Орхестра М. Рудяка з Ботлер, Па., буде приґравати до танців від години 12-тої до години 5-тої ввечір.
2. В годині 2-гій розпічнуться перегони, а будуть тревати до години 4-тої.
3. В перегонах будуть брати участь як слідує: перше дорослі мущини, відтак дорослі женщини, потім слідують хлопці, а на закінчення дорослі дівчата. Для перегонових спортів призначено вдоволяючі надгороди.
4. По скінченню перегонів відбудеться підвечірок (перекуска) в Кантині Парку. Через цілий час в парку буде кава до пиття даром для кождого до схочу, що можна її буде дістати в кантині.
5. По скінченню підвечірка відбудеться Концерт у Театральній Галі Парку. Початок точно в годині 6-тій, а буде тревати до години 8-мої.
6. До концертової програми входять як слідує: Перше відспіває Український Хор Бандурист під батутою п. Кольонського, відтак слідують українські танцюристи зі школи В. Авраменка, під управою інструктора п. Смука. По скінченню танку відспіває Український Хор Боян.

До вище згаданого Свята запрошено усіх Українців з Pittsburg, Butler, Ford City, New Castle, Sharon, Pa., Cleveland, Akron, Canton, Warren і околиць прибути на це наше Свято, а разом забавимося та пригадаємо собі рідні краєві звичаї та обичаї, як також налюбуєтеся прекрасним Парком.

Шановні Громадяне! Як Вам відомо усім, то другі національности улаштовують свої національні дні, так і наша Українська Громада в Йонгставн постановила взяти собі за ціль відсвяткувати Український День в нашій місцевости. Тому Українці і Українки зійдіться всі, щоби справді показати перед чужинцями, що нас також є понад чотири тисячі в нашій місцевости. Коли не прибудете, то не буде це встидом для Комітету, а для Вас всіх. Обовязком кождого Українця, Українки і дітей мати відзначку Українського Дня. 125

Український День буде проголошений на редіо від 29. травня до 5. червня кождого дня вечером від години10-30 до 11-тої. Радіова стація Broadcasting, Columbia, W.K.B.A. і W.T.A.M. — КОМІТЕТ.

ЗБАРАЖ ДО ЗБАРАЖЧАН.

—о—

(Відозва в справі допомоги „спацифікованому" повітови).

З обширної відозви подаємо таке:

Осінні події заскочили наш повіт як грім з ясного неба.

По живках в нашому краю, як взагалі в цілій польській державі почали тут і там вибухати пожарі, де горіло збіже занадто дешеве, однак безперечно високо заасекуроване, а подекуди горіли також і будинки.

Однак в країні, де нагромаджується на осінь дуже богато соломи, часті огні не є нічим надзвичайним і тому ніхто навіть не сподівався, що ті може часто вибухаючі пожари будуть причиною великого нещастя, яке навістило українське громадянство в Галичині.

Наші селяни були примеволені силою робити через яких 2 до 3 місяці і день і ніч варту по панських дворах і по ланах коло панських стирт, а військо, поліція і навіть цивільні люде ворожо настроєні до наших людей не щадили побоїв, деяких людей побили так, що вони з побоїв повмирали, а многі осталися каліками на ціле життя.

Били як простих селян так і робітників, як також адвокатів, лікарів, учителів, студентів ріжних шкіл, а при тім в немилосердний спосіб нищили як приватне майно поодиноких громадян так також читальні, молочарні, кооперативи і бібліотеки.

В нашому повіті найбільше потерпіли мешканці сіл Розношинець, Лубянок Низших, Шилів, Добромірки, Гущанок, Лозівки, Терпилівки, Гниличок, Гнилиць Великих, Медина, Скорик, Нового Села, Суховець, а майже в кождому іншому селі нашого повіту поодинокі громадяне і культурно-освітні та кооперативні установи потерпіли рівнож велику шкоду.

Мимо того великого нещастя українське громадянство нашого повіту не впало на дусі, до виборів до сойму і сенату пішли всі солідарно в тій надії, що закон і справедливість врешті будуть пошановані і справники всіх надужить і подоптання обовязуючих законів будуть врешті належито покарані судами, а пошкодовані одержать законом приписане відшкодовання.

Бож, Дорогі Земляки, закон все є законом і ніхто його досі не скасував, а як певно вже читаєте в газетах, навіть польські міністри в соймі і в сенаті заповідають покарання всіх виновників людського горя і обіцюють кождому покривдженому законом приписане відшкодовання

Так справа представляється теоретично.

На практиці однак завдано нам рани занадто болючі, котрих нічим не годен вигоїти, а щоденні злидні дають нам свідоцтво, що ми найшлися тепер в крайно-тяжкому положенню.

Візьмим на увагу нашого хлібороба. Корець жита коштує нині яких 10 до 12 зол. і кільограм вепровини живої ваги має ціну яких 70 сотиків і з ярмарків вертають люде зі своїми безрогами назад домів, бо навіть цема на них купців, помимо надзвичайно низьких цін.

Тимчасом податки не зменшуються, а всякі промислові вироби мають надзвичайно високу ціну, подекуди навіть вищу від того часу, як, була та ціна в часі, коли корець пшениці платився по 5 до 6 долярів.

Тепер корець пшениці найліпшої платиться у нас по 2 доляри.

Тому не дивниця, що у нас щораз більше завмирає життя кооперативне, економічне й у стає всяка нормальна праця культурно-освітна.

Люде попадають в якусь тяжку змору — звеліру і бояться про свій завтрішний день.

Тому не дивуйтеся, Дорогі Земляки, що в нас тепер не бе живим темпом культурно-освітна праця так, як се діялося тому 2, 3, 4, 5 літ.

Навіть наше Товариство культурно-освітнє повітове „Український Дім" в Збаражі помимо того, що за дотеперішну будову має ще до 1,800 дол. високо опроцентованого довгу, — не може уладити публичної збірки добровільних жертв в повіті на сплату цих довгів, а вже нема навіть бесіди про те, щоби ми могли в найкоротшім часі докінчити будову нашого „Українського Дому".

Наші кооперативи і молочарні кооперативні потерпіли великанські шкоди, знайшлися в майже безвихідному положенню і члени їх мусять докладати надзвичайних зусиль та ложити багато гроша і праці, щоби відновити і якотако оживити життя по читальнях і по кооперативах.

При тім адміністраційні чинники влади чинять на кождому кроці великі трудноші.

Однак з другої сторони наш український народ може нині чутися щасливим, бо по цілому світі має своїх Братів-Родимців, котрі пильно стежать за тутешним життям, інформують увесь культурний світ про правдивий стан тутешних відносин і по своїм силам та засобам спішать на поміч своїм обездоленим братам на прадідній Рідній Землі.

Серед пануючих нині тут відносин нема певности, чи отсе письмо до Вас дійде, а длятого стараємося писати се письмо в законом дозволеній формі. Ми певні, що Ви, Дорогі Родимці, з Вашої сторони доложите і праці і жертви на загоєння ран, які нині болять і ятряться на нашому організмі, та що Ваші щедрі жертви і Ваша поміч підуть в першій мірі на нашу „Рідну Школу", на нашу „Просвіту", а зокрема на філію „Просвіти" в Збаражі, на „Український Дім" в Збаражі та на відбудову наших кооператив за посередництвом нашого повітового Союза кооператив в Збаражі, а попри те все Ви памятатимете на великі наші центральні установи і добродійні помічні комітети у нашому центрі у Львові, котрих всіх не потребуємо Вам вичисляти.

ДО ЗЕМЛЯКІВ З СИДОРОВА, ПОВІТ КОПИЧИНЦІ.

Виділ, зглядно комітет будови читальні, находиться в дуже скрутнім положенню. Минулого року затягнено велику позичку на докінчення будови. Але через „пацифікацію" неможливо було продовжати та сплачувати довги.

Отже Виділ читальні „Просвіти" в Сидорові просить Хв. Редакцію „Свободи" помістити відозву до братів Українців за океаном, щоби причинилились, чим хто зможе, в докінченню будови читальні.

Поможіть нам! Бо без Вашої помочі треба буде залишити будову, яка вже майже на укінченню а це було би соромом для нас, Українців. Кождий жертвовадець буде поміщений на памятниковій таблиці нашої читальні.

Жертводавці можуть надсилати датки до редакції „Свободи" або Обєднання, або до кредитової кооперативи „Український Народний Дім „Воскресення" в Копичинцях, на конто читальні „Просвіти" в Сидорові.

Виділ читальні „Просвіти".
Сидорів, 4. V, 1931.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 17. травня в страшних муках закінчив життя **Іван Коцилівський,** член 165 відділу У. Н. Союза. Покійний працював на залізниці „Ілліной Сентрал".

Згаданого дня він пішов до роботи. Підчас праці льокомотива відтяла йому обі ноги й ушкодила решту тіла. По перевезенню його до шпиталю через 2 години він покінчив життя, полишивши жінку і четверо дітей.

Покійний Іван перейшов тернисту дорогу. Кілька літ тому на тій самій залізниці підчас праці зломив ногу й перележав кілька місяців в шпиталі. Два роки тому знову був ушкоджений підчас праці й дістав пропуклину, тому мусів піддатися операції.

Покійний належав також і до місцевого Тов. Запорожська Січ й Українського Робітничого Клюбу. Наша громада стратила свого щирого члена, бо покійний помагав всюди, де було треба, й щиро давав жертви на народні цілі.

Похорон відбувся дня 20. травня. Покійний походив з села Ялин, повіт Сянік. Хай чужа земля буде йому легонька як перо.

Мих. Коцилівський,
член від. 165 У. Н. С.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРЕБУЮ чесного чоловіка до бизнесу з малим капіталом. Легке заняття і добрий дохід. Мусить знати троха по англійськи. Голоситися між 6—8 годиною ввечір. 124-9

СТОР,
502 E. 12th ST., NEW YORK CITY.

ПОШУКУЄТЬСЯ ДЯКОУЧИТЕЛЯ

котрий знає провадити хор, школу і учити представлення. На нижче подану адресу нехай голосяться письменно лише чесні, моральні і тверезі дякоучителі. Котрі любуються в напитках, нехай навіть не зголошуються. 125-7

PAUL LAGOSKY,
618 Grant Street, Allentown, Pa.

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА ДО ШЕВСЬКОГО БИЗНЕСУ

Хто знає добру місцевість, де можнаб вітворити шевський бизнес, то я можу вложити малий капітал на закупно машин. Прошу голоситися на адресу: 124-7

V. SZABATURA,
319 Norton Street, Elmira, N. Y.

ТЕРЕСКА КОДА пошукує своїх двох братів: Стефана і Федора Кодів. Походять зі села Шквіртин, повіт Горлиці. Хто би про них знав, або вони самі, нехай зголоситься в дуже важній справі на адресу: 124-3

TERESKA KODA,
8709 Gary Ave., Dearborn, Mich.

РОБОТА ДЛЯ ОХОЧИХ ЛЮДЕЙ ДО ПРАЦІ!

Потрібно сейчас необмежене число людей, які малиб охоту образуватись в купецтві і торговлі, працювати самі для себе. Зголошення приймається **лише листовно.** Першеньство мають з Ню Йорку і околиці. — Адресуйте так: 124-3

ROBOTA, c/o SURMA,
103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio
(Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 Avenue B,
New York, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel.: ALGONQUIN 8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 12 до 1-шої вполудне, або після умови.

ФАРМА 25 АКРІВ, дім 8 кімнат, барни курники, корова, кінь, 3 безроги кури, качки. Земля чорна, огородова, близько Bound Brook, N. J. Ціна $4,000, готівкою після умови.

ФАРМА 28 АКРІВ, при Гайвей, дім на 2 фамілії, великі курники, великий сад 240 стіп фронту, напроти „Голф плейс", 2 блоки до залізничої стації, 15 блоків до міста. Фарма добра на годівлю курей або газолінову стацію. Ціна $7,000, готівкою після умови. Голоситися: 124-6

K. GOS,
Box 609, Manville, N. J.

ФАРМА В НЮ ДЖЕРЗИ,

51 миль від Ню Йорку, 120 акрів, коло подвійної стейтової дороги, 20 акрів пшениці, 20 акрів вівса, 25 акрів кукурузи, сіно і пасовиско, дім 10 кімнат, 8 других будинків, 11 коров, 2 ялівки і бугай, 4 коні, машина до вязання, грабачка, 3 борони, машина до гноєння, 2 фармерські вози, також і другі вози, машина до саджения кукурузи, машина до кошення, упряж на коні, 1 і пів кінної сили інджай і всякі другі прилади. Ціна $12,000, готівкою $6,000.

ФАРМА 100 АКРІВ при дорозі Манвіл з Трі Бриджес, земля дуже добра, велика лука, дім старий котрий був цілком відновлений, 10 кімнат, стім гіт, електричне освітлення, коло дому плине кілька річок, студня в барні, барна вища від дому так що можна дуже легко завести воду до дому. Барна має приміщення на 8 коров. Місце на машинерію, кілька курників, хлів. Ціна $8,000, половина з сего на моргедж. 125-6

Кождого дня мене можна знайти на офісі в почтовім будинку в
SO. BOUND BROOK, N. J.
від 9-тої рано до 12-тої в обід.
PH. D. FILANOVSKI,
c/o Simonali,
Box 448, So. Bound Brook, N. J.
Також кождого дня від години 7-мої ввечір під ч.:
535 E. 6 St., Room 12, New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
ПО $150
Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 3-8882, або Waverly 2-1636, NEWARK, N. J.

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА.

(32).

Скоро Джейні опамяталася й з радістю вихватила з рук кухаря свою дитину. Вона, мов заворожена притискала малютку до грудей, а сльози радости заливали її лице та падали рясно на лице сина. „Ходім! — сказав нарешті Швед. — Ми не можемо тратити часу". Він провів її до борту судна й допоміг спуститися по шнуряній драбинці в човен, що був привязаний біля судна. Потім кухар перерізав шнур і човен відплив геть від судна, яке було також тяжкою вязницею для Джейні.

Швед сів за весла й з великою силою швидко пігнав човен вверх проти течії широкої ріки Унгамбі. Пливучи рікою, він старався триматись тіни дерев понад берегом, щоб не так було видно його човен. Джейні була несказано рада й здивована, що цей Швед знає, куди треба плисти. Місяць виплив ізза хмар і своїм блідим світлом освітив фантастичну картину тропікальних джунглів. На ріці все було тихо, лише здалека з джунглів доносилися крики диких звірів та чулися крики нічних птиць.

Ближче берега кришталева поверхня ріки була заколихана великими крокодилями, яких розбудив з нічного сну човен. Деякі крокодилі сердито вдаряли своїми хвостами по човні, й здавалося, що розібють його. В такі хвилини серце Джейні сильніше стукало зі страху не так за себе, як за свого маленького синка. Часами близько з берега доносилося дуже неприємне й страшне виття гієн. В такі хвилини Джейні ще міцніше притискала до грудей свою малютку й завмирала від страху.

Вона не знала, що її чекає дальше й що має в себе на думці суворий Швед. Та всеж вона була дуже рада й щаслива почувалася, що таки наступила зміна в її тяжкому становищу, а головне, що вона тепер вирвалася зі злочинних рук Рокова. Джейні вдивлялася в темноту джунглів, немов хотіла відгадати там щось собі знайоме й близьке. Своїми думками вона пронизувала майбутнє й хотіла наперед вгадати свою долю. Ніч кінчилася й наступав день, а з ним нові несподіванки й турботи.